

เทศน์เช้า วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังเทศน์นะ ตั้งใจฟังเทศน์ เทศน์คือคำสอน คำสอนให้รู้จักตัวเราเอง การรู้จักตัวเราเอง รู้จิตใจของเราเอง รู้จักขั้วหัวใจ รู้จัก เห็นใหม่ รู้จักกรรม

เวลาไปวัด ไปวาจขึ้นมา ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่กรรม เราก็อยากได้คุณธรรม แล้วธรรมมันอยู่ไหนล่ะ ในตำราหรือ ตำรากี่กระดาษเปื้อนหมึก ในที่ครูบาอาจารย์สอน ครูบาอาจารย์ก็ชี้ไม้ สอนไม่เป็น มีแต่คาดเดา มีแต่คาดหมาย ไม่มีความจริง ถ้าจะมีความจริงๆ พระโพธิสัตว์ๆ

เราเห็นคนเราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ คูสิ คูสัตว์เดรัจฉาน คูสุนัขสิ คูหมู เห็ด เป็ด ไก่ไข่ใหม่ พระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์นะ เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้าเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเกิดในอบายภูมิ เวลาเกิดต่างๆ นี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์แล้ว พระโพธิสัตว์ไม่เกิดต่ำกว่านรกกระจาบ

นี่ไง เวลาพระในสมัยพุทธกาล เวลาธาตุคงก็ไป ญาติเขาฝากผ้ามา พอได้ผ้ามาแล้วมารื้อออก รื้อออกแล้วมาปั่นใหม่ ปั่นใหม่แล้วมาทอ ทอแล้วมาตัดเย็บจีวร นี่มันภูมิใจ คึนนี้จะได้ใช้จีวรใหม่ คึนนั่นเป็นโรคปัจจุบันทันด่วนตาย ตายไปเกิดเป็นเส้น นี่พระพุทธรูปตัวเอง ไปเกิดเป็นเส้นอยู่ในฝ้านั้น

ในวินัย ฝ้านั้นถ้าไปเกิดกับสงฆ์ สงฆ์นั้นตายไป ไม่ได้มอบไว้ให้กับใคร จะเกิดเป็นของสงฆ์ ให้สงฆ์แจกกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาห้ามไว้วันะ อย่าเพิ่งแจกๆ พระที่ตายไปมาเกิดเป็นเส้นอยู่ในนี้ เขาเป็นเส้นอยู่ในนี้ มันมีความสุขมาก คิดพันใจ แล้วถ้าไปแจกนะ เส้นตัวนั้นจะโกรธมาก เพราะถือว่าของกูๆ ใครให้มันจะโกรธมาก อย่าเพิ่งให้ เก็บตากไว้อย่างนั้นนะ อย่าไปแตะ ตากไว้ถึง ๗ วัน พอถึง ๗ วันแล้วเส้นมันหมดอายุขัยมันตายไป นี่ไง อยู่ด้วยความสุข

เขาบวชเป็นพระนะ บวชเป็นพระได้สร้างบุญกุศลนะ ได้ภาวนานะ แต่ด้วยความยึดติดยึดติดของมัน ตายแล้วไปเกิดเป็นเส้น เป็นเส้นเพราะอะไร เพราะจิตมันไปสำคัญอยู่ในจิวนั้น ก็

ไปเกิดเป็นเส้นฝ้ายอยู่จิวรนั้น พออยู่ไป ๗ วัน พอหมดอายุขัยแล้วตายไป ตายไปก็ได้ขึ้นสวรรค์ไปเพราะบุญกุศลมันส่งไป แต่ถ้าเราไปหยิบไปแจกกัน เขาจะโกรธ นี่ไง ความโกรธ ความอาฆาตมาดร้าย จิตที่มันหนักหน่วง มันจะตกนรกอเวจีเลยนะ ทั้งๆ ที่สร้างบุญกุศลมาขนาดไหนก็แล้วแต่ นี่ความเมตตาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่ไง เวลาเป็นพระโพธิสัตว์ เป็นพระโพธิสัตว์เรื่องหนึ่งนะ เวลาเป็นพระโพธิสัตว์เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะก็มีคบบอด มีคบบอดเพราะอะไร เพราะเราเกิดมาแล้วก็พยายามสร้างสมบุญคุณงามความดีกัน การสร้างสมคุณงามความดีกันนั้นเป็นพันธกรรมของจิตๆ เวลาตัดแต่งจิตให้มันดีขึ้น ตัดแต่งจิตให้มันมีมาตรฐานขึ้น ตัดแต่งจิตให้มันคงขึ้น ตัดแต่งจิตให้มันฉลาดขึ้น มันฉลาดขึ้น ย้ำคิดย้ำทำจนเป็นจริตเป็นนิสัย ย้ำคิดย้ำทำๆ มันก็พัฒนาของมันขึ้นแต่ละภพแต่ละชาติ นี่ไง เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่มีต้น ไม่มีปลาย นี่ไง

แต่เวลาเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาพระพุทธศาสนาสอน เราเกิดเป็นมนุษย์นะ มีคุณค่ามาก มีคุณค่าเพราะความเกิดเป็นมนุษย์นี่ เพราะความเกิดเป็นมนุษย์มันมีทุกอย่าง ถ้าการเกิดเป็นมนุษย์มีวาสนา มีอำนาจวาสนาบารมี จะทำอะไรประสบความสำเร็จทั้งนั้น ประสบความสำเร็จ ใครเป็นคนประสบความสำเร็จ ก็มนุษย์นั้นเป็นคนประสบความสำเร็จ ถ้าใครทำความชั่วร้าย ความชั่วร้ายก็เกิดกับมนุษย์นั้น นี่ไง มนุษย์นั้นมีคุณค่า

ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่า การ เวลาได้พระอรหันต์มา ๖๑ องค์ “เธอกับเราพี่น้องที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์”

บ่วงที่เป็นโลก ชื่อเสียงเกียรติศัพท์เกียรติคุณ เกียรติศัพท์สิ่งต่างๆ เธอพ้นแล้ว พ้นเพราะอะไร พ้นเพราะใจมันสูงส่ง พ้นเพราะใจมันเป็นธรรมใจ เพราะถ้าปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม คุณธรรม คุณค่าของธรรมนั้นมันเหนือโลกเหนือสงสาร เหนือทุกๆ อย่าง ไม่มีติด

ผลที่เป็นทิพย์ เป็นทิพย์ สิ่งที่เกิดแล้วเป็นทิพย์ นี่ไง “เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์” แล้วพ้นอย่างไรละ การจะพ้นนั้นพ้นด้วยการประพฤติปฏิบัติ นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมด้วยอัสวักขยญาณ ญาณที่ชำระอัสวักขัย ชำระอวิชชาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การที่ชำระอัสวักขัยในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยมรรค ด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา มรรค ๘

คำว่า “มรรค ๘” มีการกระทำขึ้นมา ทำตรงไหน บุพเพนิวาสานุสติญาณ ระลึกอดีตชาติไป บุพเพนิวาสานุสติญาณ ระลึกอดีตชาติตั้งแต่พระเวสสันดรไปไม่มีต้นไม่มีปลาย แล้วถ้าดึงกลับมาเป็นจุดอุปปาตญาณ จุดอุปปาตญาณถ้ายังไม่สิ้น ยังชำระกิเลสไม่ได้ จะไปเกิดในอนาคตข้างหน้า นี่ผลของวิภูฏะ

ดึงกลับมา พอดึงกลับมา อาสวัภขญาณ ทำลายในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ไม่มีตัวกู ของกู และไม่มีกู ทำลายที่กูนี้ กูได้ทำลายแล้ว ไม่มีกู

แต่ผู้ที่ไม่เป็นสอน เห็นไหม “ไม่ใช่ตัวกู ไม่ใช่ของกู”

นั่นแหละคือกู กูเพราะอะไร นี่ไง ในสังโยชน์เบื้องบนนะ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา

ทีนี้คำว่า “อวิชชา” อวิชชาคือความไม่รู้ ถ้าความไม่รู้นะ เสมอเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา สำคัญว่าต่ำกว่าเขา สำคัญว่าสูงกว่าเขา

สูงกว่าเขา สำคัญว่าสูงกว่าเขา สำคัญว่าเสมอเขา สำคัญว่าต่ำกว่าเขา

ต่ำกว่าเขา สำคัญว่าต่ำกว่าเขา สำคัญว่าเสมอเขา สำคัญว่าสูงกว่าเขา

แล้วถ้ามันไม่สำคัญ มันมีไหม ถ้าไม่สำคัญ มันพูดได้ไหม ถ้ามันยังพูดได้ มีตัวตนอยู่ ตัวตนทำลายได้ไหม เพราะอะไร ไอนั้นปรัชญาทั้งนั้นนะ นั่นคือคำสอน

คำสอนนะ เวลาคำสอนของมหายาน เขาไม่ยึดติดๆ การไม่ยึดติดของเขา เขานั่งกันทีหนึ่ง ๗ วัน ๘ วันนะ โสลกของเขา คูสิ คูเว่ยหล่างเขาจะผ่านของเขามา เวลาเขาบอกว่าเขาปล่อยวางๆ แต่ในการปฏิบัติของมหายานเขาปฏิบัติเข้มข้นกว่าเรามากเลย แต่พวกเรามันจี้กลาก อยากจะเป็นเหมือนเขา นั่นก็ปล่อยวาง นี่ก็ปล่อยวาง ไม่ยึดติด ไม่ยึดมั่น ไม่ใช่กู ไม่ใช่ตัวกู ไม่ใช่ของกู...กูสิ้นฟ้า ตัวกูนั้นนะสำคัญนัก

คนเรานะ คิดดี คนดีนะ เราไปติเตียนว่าคนนั้นเป็นคนดี แล้วคนดีที่มีอำนาจ เราไปบอกเขาว่าเขาผิดพลาดนะ โอ้โฮ! มึงหัวขาด คิดดีนี่ แล้วคิดว่าไม่ใช่ตัวกู ไม่ใช่ของกู ใครจะมาว่ากูไม่ได้

ไม่ใช่ของกูอย่าเปลอนะ เปลอกูมับ! เลย ไม่ใช่ของกู ใครอย่าดิคุณะ ไม่ใช่ของกู ใครอย่า
มองหน้าคุณะ ไม่ใช่ของกู นี่ไง มันเป็นปรัชญา เหมือนเรา เราประพฤติปฏิบัติกัน เราไปศึกษาว่า
เราเข้าใจธรรมะๆ แล้วเราก็พยายามทำใจให้เราเป็นอย่างนั้น โอ้อโฮ! ประเสริฐเลอเลิศ

ติดคิดและติดชั่ว เวลาติดคิดนี่ติดไปหมดเลย ติดคิดไป ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าประเสริฐ ประเสริฐมากๆ ประเสริฐแล้วมันต้องทำให้ได้รู้จริง เวลารู้จริงขึ้นมาแล้ว
หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรา สูงสุดคู่สามัญ เวลาข้าวเต็มรวงนะ มันยังน้อมลง
ต่ำ คนที่เขารู้นี่เงียบกริบ

ในมหายานเหมือนกัน เวลาเขาไปถามอาจารย์เขา เวลาเขาไปรายงานผลการปฏิบัติ ถ้ายัง
แจ๋วๆ อยู่ ท่านก็เฉยๆ แต่เวลาท่านถามว่านิพพานคืออะไร

พระเขาจะลุกขึ้นยืน แล้วก็เม้มริมฝีปาก แล้วก็นั่งลง ไม่มีตัวกู ไม่มีของกู ไม่มีคำพูด ไม่มี
การแสดงกิริยา ไม่แสดงออก แต่เราว่าไอนั้นมันขอนไม้หรือป่าววะ มันไม่พูดสักคำเลย มันจะรู้
ได้อย่างไรละ มันไม่พูดอะไรเลย

คำว่า “ไม่พูดอะไรเลย” มันระแวง มันระวัง ถ้าคำพูดมันยังห้วงอยู่นะ กลัวเขาจะไม่เชื่อ
กลัวเขาจะรื้อยแปด นี่ไง ไม่พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ ถ้ามันพ้นไปแล้ว มันเป็น
จริง ครูบาอาจารย์ท่านรู้จริง แล้วผู้ที่เขาตอบจริง ถ้ามันไม่มี มันไม่พูดเลย

แต่ถ้าไม่มีตัวกู ไม่มีของกู ไม่ใช่กูนี่นะ โอ้อโฮ! ใครๆ ก็พูดได้ เด็กมันก็พูดได้ นกแก้ว
นกขุนทองก็พูดได้ สอนให้มันพูดสิ สอนให้นกแก้วมันพูดสิ “ไม่ใช่กู ไม่ใช่กู” นกแก้วมันก็พูด
ได้

นี่ไง ถ้ามันจะเป็นจริงๆ นะ มันต้องทำสมาธิเข้ามาก่อน นั่นคือตัวกู เวลาจิตสงบ
แล้ว นั่นคือตัวของตน นั่นนะสมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน ถ้ามันจะทำลายตัวกู ของกู

เวลาทางโลกๆ เป็นอนิจจัง สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สรรพสิ่งแปรสภาพทั้งนั้น วัตถุ
ธาตุทุกอย่างไม่มีสิ่งใดคงที่ ชีวิตเรานั้นก็เป็นอนิจจังทั้งนั้น สรรพสิ่งนี้เป็นอนิจจัง เป็นวัตถุธาตุที่
เราจับต้องได้ ถ้าจับต้องได้ สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง เรามองไปแล้ว ความไม่แน่นอนคือ
ความแน่นอน มันไม่มีอะไรแน่นอนทั้งสิ้น มันเป็นกรรมของสัตว์ใจ สัตว์เวลามันมีปัญหาของ
มันไป มันตกวาระของมัน วาระของกรรมๆ ใจ นี่เรื่องของกรรมทั้งนั้นนะ เป็นเรื่องของวัตถุ

วัตถุเข้าถึงธรรมไม่ได้ เวลาจะเข้าถึงธรรมๆ คนเราเกิดมามีกายกับใจๆ ร่างกายนี้เป็นวัตถุ
ธาตุ เวลาธาตุ ๔ และขันธ ๕ ใจ เวลามีขันธ ๕ ขึ้นมา ขันธ ๕ ห่อหุ้มจิตใจ ขันธ ๕ คือเกิดอวิชชา
ใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระภิกษุทั้งหลาย “ภิกษุทั้งหลาย เธอจง
พิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด” เห็นไหม พิจารณาสังขาร สังขารร่างกายและจิตใจใจ
จิตใจก็สังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่งนี่ใจ ให้พิจารณาตรงนี่ใจ แล้วพิจารณาอย่างไรละ
เวลาพิจารณา นี่ก็เป็นคำร่ำอีก “สังขารเป็นอย่างนั้น” โอโฮ! เราเห็นนะ ในทีวี “อู้อู! รูปเป็นอย่าง
นั้น สัญญาเป็นอย่างนั้น สังขารเป็นอย่างนั้น”

ไม่เคยรู้เคยเห็นมันพูดเป็นวิทยาศาสตร์ ตอนนี่การศึกษาทางวิทยาศาสตร์เจริญนะ
คอมพิวเตอร์ ทุกคนเอามาเทียบถึงธรรมะทั้งนั้นนะ โปรแกรมนี้เขียนอย่างไร มันฉลาดหรือมัน
โง่งง ถ้ามันเขียนแล้วมันฉลาด มันจะใช้งานได้ละเอียดหน่อย ถ้ามันโง่ ข้อมูลมันน้อย มันโง่
คอมพิวเตอร์ยังมีโง่มีฉลาดเลย เวลามันโง่มันฉลาดก็อธิบายใจ ถ้าอธิบายมันก็เป็นทฤษฎี มัน
ส่งออก มึงเคยเห็นจิตมิ่งไหม มึงเคยรู้จักจิตมิ่งไหม ถ้ามิ่งไม่เคยเห็นจิต มิ่งไม่เคยรู้จักจิต จิตที่
เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เอ็งจะเข้าสู่ธรรมไม่ได้

ศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญาที่เกิดจากสมาธิ ถ้าเป็นภาวนามยปัญญา นี่ใจ เธอจงพิจารณา
สังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด เธอจงพิจารณาของมัน พิจารณาของมัน แล้วพิจารณาอย่างไร
ละ

พิจารณา เห็นไหม โอโฮ! ทฤษฎี นั้นนะอนิจจัง สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง เราพยายาม
สร้างเป็นวัตถุธาตุ สร้างเป็นวัตถุที่จับต้องได้ มันเป็นอนิจจังๆ นะ แล้วเวลาธรรมะขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระไตรปิฎกนะ เป็นอนัตตา เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป เกิดขึ้น
เกิดขึ้นอย่างไร

เวลาความคิดเกิดขึ้นแล้วมันดับไป เห็นความเกิดดับ แล้วเกิดดับที่ไหนละ พระอาทิตย์ขึ้น
พระอาทิตย์ตกหรือ เห็นนาฬิกามันเดินใช่ไหม นั่นมันเกี่ยวอะไรกับเรา มันเกี่ยวอะไรกับกิเลส
ของมึง มันเกี่ยวอะไรกับตัวกู มันเกี่ยวอะไรกับของกู มันมีกูใหม่ มันไม่มีกูเลย ไม่ใช่ตัวกู ไม่ใช่
ของกู นั่นแหละคือกู นั่นแหละคือกูแท้ๆ เลย

แต่ถ้าเป็นจริงๆ มันจะพิจารณาของมัน ถ้าจิตสงบแล้ว คนที่ภาวนาเป็น คนตั้งแต่ยกขึ้น โสคาปัตติมรรค คำว่า “โสคาปัตติมรรค” เราจะเห็นเลยว่าสมาธิเป็นอย่างนี้ ปัญญาจะเป็นอย่างนี้ ปัญญา กับสมาธิไม่ใช่อันเดียวกัน แต่ถ้าไม่มีสมาธิ เราจะเกิดอย่างนี้ไม่ได้ เราจะมาเกิดปัญญา อย่างนี้ไม่ได้ ถ้าเราจะเกิดปัญญาอย่างนี้ได้มันต้องเกิดสัมมาสมาธิ

สมาธิคืออะไร คือตัวกู ใจ ตัวกูนั่นแหละคือสมาธิ ตัวตน ถ้าตัวตน สิ่งที่มีความคิดเกิดดับ เกิดบนตัวตนนั้น ถ้าเกิดบนตัวตนนั้น ตัวตนนั้นมันสงบแล้วตัวตนนั้น จิตเห็นอาการของจิต ใจ ตัวกูเห็นสิ่งที่เกิดจากกู ใจ ถ้าตัวกูเห็นสิ่งที่เกิดจากกู แล้วกูจะพิจารณาสิ่งที่เกิดจากกู สิ่งที่เกิดจาก มาร ใจ เวลามารมันเกิดขึ้น มันพิจารณานั้นนะ ถ้ามันเป็นจริงๆ มันเป็นอย่างนั้น ถ้าคนที่มันเป็นจริง สิ่งที่เป็นจริง สิ่งที่เกิดขึ้นจากจิต พิจารณาสิ่งที่เกิดขึ้น

เวลาในทางวัฒนธรรมประเพณีนะ ทุกคนก็อยากส่งเสริมนะ เราเห็นมากเลย เราเห็นแล้ว เราเศร้า มีคนเยอะมากไปพิมพ์หนังสือเป็นอนุสูกะ แล้วก็อย่างที่ว่าเอากระดงกระดุกไปแขวนไว้ ตามวัดๆ นั้นนะ มันเป็นวัตถุทั้งนั้นนะ มันเป็นข้างนอก ไม่มีข้างในหรอก

เวลาเขาไปเที่ยวป่าช้าๆ เวลาในอภิธรรมนะ เวลาให้ไปเที่ยวป่าช้า เวลาป่าช้านะ ก่อนไป ให้แจ้งกำนันผู้ใหญ่บ้านก่อน ในสมัยโบราณนะ เพราะถ้าเราไม่แจ้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน เกิดถ้ามีการฆาตกรรม มีสิ่งต่างๆ เขาจะโทษว่าพระเป็นคนทำ

ในอภิธรรมจะสอนไว้เลยนะ ก่อนจะไปไหน ถ้าเป็นไปได้นะ เราไปบริเวณที่ไหน กำนันผู้ใหญ่บ้านเขาจะรู้ว่าพระจะมา ถ้าพระจะมา พระจะไปเที่ยวป่าช้าก็บอกเขา ถ้าบอกเขาเสร็จแล้ว เพราะอะไร เพราะถ้ามันเกิดคดีอาญาขึ้นมา เราจะไม่เข้าไปพัวพัน

แล้วเวลาเขาก็เข้าไปเหนือลม พอเข้าไปเหนือลม เข้าไปยืนด้วยสติสัมปชัญญะนะ แล้วมองภาพนั้น แล้วหลับตา ถ้ามองภาพนั้นแล้วหลับตา ถ้าหลับตาแล้วภาพนั้นติดอยู่ในหัวใจ ให้กลับไปที่อยู่ของตน ให้กลับไปที่อยู่แล้วเอาภาพนั้นขยาย

เห็นไหม เขาไปดูซากศพนั้นนะ ไปดูก็ส่วนไปดู ไปดูเพราะไม่เคยเห็น ไปดูแล้วให้มันสังเวช นี่มรรณานุสติ ใจ ถ้าสังเวชแล้ว ถ้าจิตมันสงบแล้ว ให้ดูแล้ว เขาไม่ใช่ให้ไปดูแบบกล้องถ่ายรูป ไปดูเฉยๆ

เขาไปดู หลับตา ลืมตา เห็นภาพนั้น แล้วหลับตาลง ภาพนั้นมีอยู่หรือไม่ ถ้าภาพนั้นมีอยู่ ให้กลับ นี่ไง จิตเห็นอาการของจิต ถ้าจิตมันเห็นกายมันถึงเห็นภาพนั้น เห็นภาพนั้นคือเห็นกาย ใจ ถ้าเห็นกาย นี่ไง ถ้าจะเป็นไตรลักษณ์ๆ มันจะเกิดจากข้างใน เกิดขึ้น มันเกิดขึ้นใหม่ มันทรง ได้ใหม่ มันเป็นไปไม่ได้ใหม่ ถ้ามันเป็นไปไม่ได้ ถ้าเวลาพิจารณาของเรา เวลาใช้ปัญญาพิจารณา ภาพนามขันธ์ ปัญญาที่มันเกิดขึ้น ที่เป็นอนัตตา อนัตตาอย่างไร ระหว่างอนิจจังกับอนัตตา

อนิจจังเป็นเรื่องส่วนหนึ่งนะ อนิจจังเป็นเรื่องวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องโลก เป็นเรื่องพิสูจน์ได้ เรื่องของปุถุชนที่จับต้องได้ สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง

แต่ถ้าเป็นอนัตตาๆ ไม่มีใครเคยรู้เคยเห็น เป็นไปไม่ได้ เพราะมนุษย์ไม่รู้ที่เกิดขึ้น ไม่รู้ที่มา ถ้าไม่รู้ที่มา ไม่รู้จักที่มา ไม่รู้จักที่มันเป็นไป มันจะไปรู้ที่มา ท่ามกลาง และที่สุดได้อย่างไร

ท่ามกลาง พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ซ้ำแล้วซ้ำเล่าแล้วมันปล่อย มันปล่อยอย่างไร เวลามันปล่อย เวลามันขาด ขาดอย่างไร เวลามันขาด เวลามันสิ้นสุด อรูปธรรม อรูปธรรมที่มันเป็นจริง แล้วมันเป็นจริง โสดาบันเกิดอีก ๗ชาติ ยังมีตัวกูของกูนะ สกิทาคามี อนาคามี

อนาคามีไม่เกิดในกามภพตั้งแต่เทวดาลงมา อนาคามีไปเกิดบนพรหมเท่านั้น ก็ยังมีตัวกูอีก ก็ยังมีตัวกู แต่เบาบางมาก แต่เบาบางมากก็ยังดี ถ้ามันมีตัวกูอันนั้นนะสำคัญมาก แล้วไม่รู้ไม่เห็นด้วย

จิตเดิมแท้ฝั่งใส จิตเดิมแท้ฝั่งหมองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้ฝั่งใส จิตเดิมแท้ฝั่งเป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส จิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้รู้จักไหม รู้จักหรือป่าว

เวลาเขาพูดขี้เตียนพระกรรมฐานนะ “ไม่มีการศึกษา กายนอก กายใน กายในกาย มันพูดวากวน บุคคล ๔ คู่ โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล ก็พูดซ้ำๆ ซากๆ วนอยู่อย่างนั้นนะ ไปไม่ไป วนอยู่ในอ่าง ไม่สามารถออกไปสู่สัจจะความจริงได้ ไม่มีการศึกษา พวกนี้พวกโง่งงเอาตุ่น พวกฉันท โอ้อโฮ! ปัญญาเลอเลิศ”... โโกหกทั้งนั้นนะ

ธรรมะของพระพุทธเจ้า เอ็งไปศึกษามา เราเป็นสาวกสาวกจะต้องได้ยินได้ฟังนะ ไม่มีพระพุทธเจ้า ไม่มีวัฒนธรรมประเพณี มนุษย์ไม่รู้จักระพุทธศาสนา ถ้าไม่มีพระพุทธศาสนา เราจะบวชเป็นพระไหม ไม่มีร่องรอยธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะประพฤติก

ปฏิบัติกันได้อะไรไหม นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชัดเจน ไปจำมา แล้วก็มา
เกลา มาอ้างอิงว่า มีความรู้ เป็นความรู้ของคุณ ไร้สาระมากมาย

ความรู้โดยการจำ ความรู้โดยสัญญา แล้วก็กิเลสมันพลิกแพลงนะ คิดดี ข้านี้เป็นผู้ยิ่งใหญ่ รู้
มาก มีความรู้รองจากพระพุทธเจ้า กุ่มครองดูแลธรรมะของพระพุทธเจ้า สดุดยอด...คิดดี ไม่มีดี
จริงเลย ภาวนาไม่เป็น ไม่เคยภาวนา ไม่รู้จักอะไรเป็นตน เป็นตัวเป็นตน ไม่รู้จักอะไรเป็นฐาน
ไม่รู้จักอะไรเป็นสิ่งที่เกิดเป็นแดนเกิด ไม่รู้ที่เกิดที่ดับ ไม่มีที่มาที่ไป แต่พูดธรรมะนะ เจ็บแสบเลย
“ไม่ใช่ตัวกู ไม่ใช่ของกู” นั่นแหละกู กูเต็มๆ เลย เพราะกูปวด ถ้ากูพุดนะ ถ้าไม่พุด มาจากไหน ไม่
อ้าปาก มาจากไหน ไม่มีจิตมันจะมีความคิดออกมาหรือ ไม่มีความคิด โอโฮ! ฉะนั้น ไอ้นี้มันเป็น
โหวหาร เป็นโหวหารในสังคมสังคมหนึ่ง

แต่ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงนะ ครูบาอาจารย์ของเราท่านฟังแล้วท่านสังเวช แต่มันเป็น
กระแสสังคม กระแสโลก กระแสโลกเป็นเรื่องของโลกนะ แล้วพุดไป หยิกเล็บก็เจ็บเนื้อ เราพุด
กันไป พระอย่าทะเลาะกัน พระอย่าทะเลาะกัน

พระที่ไหนเขาทะเลาะกัน กรรมฐานเขาทะเลาะกับกิเลส กิเลสที่มาอมธรรมะ กิเลสที่มา
ควบคุม พระกรรมฐานเขาพยายามทะเลาะกิเลสออกจากสังขาร เวลากิเลสเข้ามาต้องยันมัน
ออกไป ไม่ใช่ทะเลาะกัน มันเป็นถูกและผิด กิเลสกับธรรม ไม่ใช่ทะเลาะกัน แต่เวลาพุด “พระ
อย่าทะเลาะกัน พระอย่าทะเลาะกัน เราจะมีความคิด คิดเห็นผิด เราจะมีความรู้ผิด เราจะมีมุมมอง
ผิดก็ไม่ใช่ไร อย่าทะเลาะกัน อย่าทะเลาะกัน”

แต่พระกรรมฐานไม่ใช่อย่างนั้น พระกรรมฐานผิดถูกเขาพุดกันภายในนะ แล้วมันรู้กันอยู่
ภายใน เพราะกระแสสังคม แบบว่าเด็กน้อยจะรับรู้ธรรมะลึกซึ้งไม่ได้ คนที่ไม่มีกำลัง เราไม่ต้อง
ไปสอนเขา แต่คนที่มีกำลัง คนที่อยากรู้ อยากเห็น ถ้ามันเป็นจริงนะ อยากรู้ อยากเห็นขนาดไหนก็
แล้วแต่ พื้นฐานไม่มี ฟังไม่เข้าใจหรอก ฟังแล้วมันก็ตีความว่าเหมือนกันๆ เหมือนกันจนเข้าใจ
ผิด เข้าใจผิดกันไปทั้งนั้น เข้าใจผิดมันก็เป็นเรื่องโลกๆ ใจ

แต่ถ้าเขามีวาสนา มีครูบาอาจารย์แสดงธรรมนะ มันสะกิดใจนะ เราประพฤติกฎปฏิบัติอยู่
เอ๊ะ! ทำไมมันไม่เหมือนเรา เอ๊ะ! ไอ้นี้มันผิดอย่างไร เอ๊ะ! ถ้าเอ๊ะ! แล้ว เอ๊ะ! เอ๊ะ! เอ๊ะ! เราต้อง
ไต่ร่องแล้ว เอ๊ะ! ต้องตรวจสอบแล้ว เอ๊ะ! ต้องพิจารณาแล้วว่าจริงหรือไม่จริง เพราะเรา

ต้องการความจริง เราต้องการพระพุทธศาสนาที่แท้จริง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้ว
สารพัดนึก เป็นไถสรรัตนคณของชาวพุทธเรา เอวัง